

§ 15

Dnr 2010/KS 0312 91

Svar på motion om att minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa**Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

1. Den första att-satsen anses besvarad.
2. Den andra att-satsen vad gäller visning av filmen "Underkastelsen" för alla elever och personal avslås.

Reservation

Marie Åkesdotter (MP) reserverar sig mot beslutet.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion till kommunfullmäktige den 4 november 2010 om att "Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa".

Motionen remitterades till samhällsbyggnadsförvaltningen som har yttrat sig över hur kommunen arbetar i frågan. Bland annat följer kommunens upphandlingsenhet Miljöstyrningsrådets rekommendationer inom de produktgrupper där Miljöstyrningsrådet har utarbetat kriterier.

Då motionen föreslår att filmen "Underkastelsen" ska visas för alla elever och personal har motionen även remitterats till barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden samt personalenheten för besvarande av att-sats nr. 2.

Barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden samt personalenheten föreslår att den andra att-satsen vad gäller visning av filmen "Underkastelsen" avslås.

Ordförandeutlåtande

I mitt ordförandeutlåtande yrkar jag att den första att-satsen ska anses besvarad med hänvisning till förvaltningens yttrande och arbete samt att den andra att-satsen ska avslås.

Yrkanden

Marie Åkesdotter (MP) yrkar bifall till motionen, men med ändring av uppsats 2 till:

- att filmen "Underkastelsen" visas i kommunens högstadieskolor och för anställda, där intresse finns.

Anita Mattsson (S) yrkar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med hänvisning till samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Anita Mattssons (S) yrkande och finner att kommunstyrelsen har avslagit yrkandet.

Ordföranden ställer proposition på Marie Åkesdotters (MP) yrkande och finner att kommunstyrelsen har avslagit yrkandet.

Kommunstyrelsen har därmed beslutat enligt ordförandeförslaget.

Datum
2011-10-27

Ordförandeutlåtande – Motion angående minska exponeringen av kemikalier

Kemikalier är ett utbredd problem i samhället. Vi är nog många som känner en oro kring vad som finns omkring oss och vad vi får i oss. I motionen räknas ett antal olika ämnen upp som på olika sätt är skadliga eller kan orsaka problem. Motionärerna föreslår att en försiktighetsprincip skall tillämpas – vilket är rimligt.

Vår uppfattning är att vi i kommunens olika verksamheter med avseende på kemikalier ändå följer en försiktighetsprincip. Kommunen följer som sig bör Miljöstyrningsrådets kemikaliestrategi och rekommendationer. Kemikaliestrategin är ett vägledande dokument som tar upp bland annat de ämnen som omnämns i motionen. Där finns mål och kriterier för vilka ämnen som ska undvikas eller begränsas. Strategin är en levande materia som hela tiden fortsätter utvecklas med nya konkreta krav och där nya ämnen och områden tas med löpande. Det betyder att kommunens arbete följer med på samma sätt då vi tillämpar rekommendationerna.

Miljöstyrningsrådets rekommendationer följs vid upphandlingar och det betyder att relevanta krav ställs, och att det som eftersträvas i motionen de facto är en del av verksamheten. Det är viktigt att notera att Miljöstyrningsrådets kriterier följs i alla upphandlingar där det är relevant – det vill säga allt utom vissa tjänsteupphandlingar där dessa inte är applicerbara. Vi menar således att Tyresö Kommun mot bakgrund av att Miljöstyrningsrådets rekommendationer och kemikaliestrategi tillämpas följer en försiktighetsprincip.

Vi yrkar med anledning av ovanstående och förvaltningens yttrande att den första att-satsen ska anses besvarad med hänvisning till förvaltningens yttrande och arbete.

I den andra delen av motionen föreslås att en viss film skall visas för elever i kommunen. Vi har inga principiella invändningar eller synpunkter på själva filmen. Däremot frågar vi oss om det är rimligt att kommunfullmäktige ska fatta beslut om detaljer i undervisningen. Frågan om filmen har därför ställts till berörda pedagoger. Pedagogerna anser inte att den aktuella filmen "Underkastelsen" ska inkluderas i undervisningen. Vi hoppas att kommunfullmäktige visar pedagogerna den professionella respekten att följa deras förslag.

Vi yrkar således avslag på den andra att-satsen

Fredrik Saveståhl
Kommunstyrelsens ordförande

Tyresö kommun
SBF
Mette Kjörstad
Samordnare folkhälsa och hållbar utveckling

TJÄNSTEYTTRANDE
2011-06-30
1 (3)

Dnr 2010/KS 0312 91

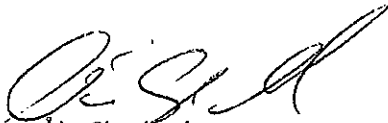
Kommunfullmäktige

Exponering av kemikalier

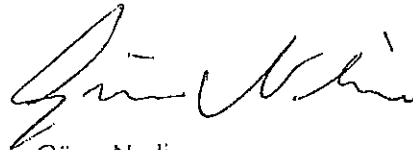
Förslag till beslut

- Motionen förklaras besvarad med hänvisning till detta yttrande.

SBF

Åke Skoglund
Chef Samhällsbyggnadsförvaltningen

Göran Norlén
Chef Miljö- och trafikenheten

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har i motionen "Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa" påpekat den hälsovådliga påverkan på människa och natur av kemikalier från mängder av produkter.

Motionen uppmanar kommunen att beakta dessa faror genom att utifrån försiktighetsprincipen initiera ett arbete för att minimera exponeringen av

kemikalier för Tyresös kommuninvånare inom kommunens verksamhetsområden. Motionen föreslår också att Stefan Jarls film "Underkastelsen" ska visas för personal och högstadiel elever.

Kommunens upphandlingsenhet följer Miljöstyrningsrådets rekommendationer inom de produktgrupper där Miljöstyrningsrådet har utarbetat kriterier.

Filmen Underkastelsen är en "tung" film att bearbeta. Stefan Jarl skriver själv att filmen är "en populärvetenskaplig essayfilm som kräver mycket av publiken"¹. För att en visning för högstadie- och/eller gymnasieelever ska vara givande och lärorik tror vi att skolans pedagogiska personalen ska ha en plan för hur filmen kan integreras i övrig undervisning. SBF har inte den pedagogiska kompetensen men kan bekosta visning på Bio Forellen.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna har i motionen "Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa" påpekat den hälsovådliga påverkan på människa och natur av kemikalier från mängder av produkter.

Motionen uppmanar kommunen att beakta dessa faror genom att utifrån försiktighetsprincipen initiera ett arbete för att minimera exponeringen av kemikalier för Tyresös kommuninvånare inom kommunens verksamhetsområden.

Kommunens upphandlingsenhet följer Miljöstyrningsrådets rekommendationer inom de produktgrupper där Miljöstyrningsrådet har utarbetat kriterier.

Miljöstyrningsrådets kemikaliestrategi är ett vägledande dokument i arbetet med kriterier för miljöanpassad upphandling. De ämnen som nämns i motionen omfattas av Miljöstyrningsrådets kemikaliestrategi.

¹ <http://www.underkastelsen.se>

Strategin utgår från delmål 3 och 4 i miljömålet Giftfri Miljö och EU:s kemikalieförordning REACH². Dokumentet innehåller mål avseende vilka ämnesegenskaper som inte ska förekomma alternativt begränsas i kemiska produkter och varor som upphandlas. Dessa mål ska sedan uppnås genom kriterieutvecklingsarbetet. Miljöstyrningsrådets arbete är ett löpande kriterieutvecklingsarbete där konkreta kemikaliekrav tas fram och nya områden inkluderas allteftersom.

Med upphandlingspolicyens formulering att upphandlingsenheten ”om möjligt ska” ställa krav på miljöanpassade varor och tjänster samt biologiskt nedbrytbara varor avses att detta ska göras i de fall där det går att tillämpa. Alla upphandlingar omfattas inte av Miljöstyrningsrådets kriterier, t ex vissa tjänsteupphandlingar.

Stefan Jarls film Underkastelsen behandlar ”kemikaliesamhället”. Jarl kallar själv filmen ”en populärvetenskaplig essayfilm som kräver mycket av publiken”³. På grund av filmens komplicerade ämne tror vi att gymnasieelever en mer lämpad målgrupp för visningen än högstadieelever. Filmens budskap kan lyftas genom att integreras i övrig undervisning på samtliga gymnasieprogram då ämnet berör alla yrken och allas vår vardag. Men detta kräver planering och engagemang av berörda lärare, beslut om visning bör därför avgöras av skolansvarige. SBF har inte den pedagogiska kompetensen men kan bekosta två - tre visningar (tex två för skolan och en för personal) på dagtid⁴ under hösten 2011 på Bio Forellen om det är praktiskt möjligt.

² REACH står för Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals. På svenska: Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.

³ <http://www.underkastelsen.se>

⁴ På samma dag

§ 37

Dnr 2011/BUN 0112

91

Yttrande över motion angående exponering av kemikalier

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att motionens andra att-sats angående visning av filmen Underkastelsen i kommunens skolor avslås.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet De Gröna har i motionen Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa föreslagit att Stefan Jarls film Underkastelsen visas för kommunens samtliga högstadieelever.

Huvudmannen för utbildningen har enligt Skollagen (2010:800) 1 kap 8 § ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med Skollagen och övriga relevanta författningar.

Ordförandeutlåtande

Miljöpartiet har i sin motion "Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninnevånarnas hälsa" föreslagit att filmen "Underkastelsen" visas i kommunens högstadieskolor.

Att på huvudmannanivå fatta beslut om en viss film ska användas i undervisningen är orimligt då det är läraren under rektors ledning som avgör vilket undervisningsmaterial som är lämpligt att använda på en skola eller i en undervisningsgrupp. Det är enligt skollagen rektor som har ansvaret för att leda och samordna det pedagogiska arbetet vid skolan. En film eller annat undervisningsmaterial kan självklart erbjudas skolorna men beslutet om detta måste fattas av de berörda rektorerna i samråd med lärarna då det är de som ska för och efterarbeta materialet med eleverna.

Ordförandens förslag till beslut

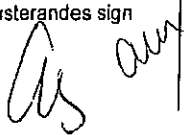
Barn- och utbildningsnämndens beslut

- nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att motionens andra att-sats angående visning av filmen Underkastelsen i kommunens skolor avslås.

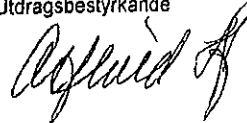
Yrkanden

1. Camilla Sellergren (MP) yrkar att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2. Anita Mattsson (S) yrkar att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med hänvisning till Samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande.

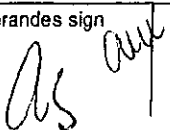
Beslutsgång

1. Ordföranden ställer proposition på Camilla Sellergrens yrkande och finner att nämnden avslagit yrkandet.
2. Ordföranden ställer Anita Mattssons yrkande mot ordförandeförslaget och finner att nämnden beslutat enligt ordförandeförslaget.

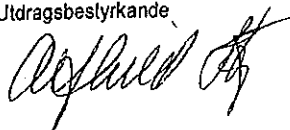
Bilaga

1. Tjänsteskrivelse
2. Motionen
3. Yttrande från Samhällsbyggnadsförvaltningen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Ulrica Andersson

TJÄNSTEYTTRANDE

2011-08-22

1 (2)

§ 37 Bilaga 1

Dnr 2011/BUN 0112-91

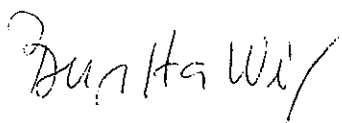
Barn- och utbildningsnämnden

Yttrande över motion angående exponering av kemikalier

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår:

- att motionens andra att-sats angående visning av filmen Underkastelsen i kommunens skolor avslås.

Birgitta Wigren
förvaltningschef

Ulrica Andersson
verksamhetsstrateg

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet De Gröna har i motionen Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa föreslagit att Stefan Jarls film Underkastelsen visas för kommunens samtliga högstadiel elever.

tyresö kommun

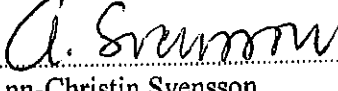
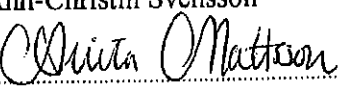

Huvudmannen för utbildningen har enligt Skollagen (2010:800) 1 kap 8 § ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med Skollagen och övriga relevanta författningar.

Rektor har enligt Skollagen 2 kap 8 § ansvaret för att leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet. I rektors ansvar ingår att tillse att undervisningen lever upp till de krav som ställs i läroplanen och i kursplaner för respektive ämne samt att relevant undervisningsmaterial tillhandahålls. Undervisningsmaterialet ska väljas för att ge eleverna bästa möjliga förutsättningar att nå kunskapskraven och utöver detta utveckla sina kunskaper så långt som möjligt. Utifrån detta avgör läraren under rektors ledning vilket material som är lämpligt att använda på en skola eller i en undervisningsgrupp.

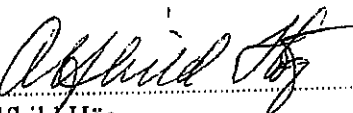
Barn- och utbildningsförvaltningen anser med bakgrund i Skollagens ansvarsfördelning det orimligt att på huvudmannanivå besluta om att en viss film ska användas i undervisningen på samtliga skolor i kommunen. En film, eller något annat undervisningsmaterial, kan erbjudas skolorna, men beslutet om att utnyttja ett sådant erbjudande måste falla på respektive rektor i samråd med de aktuella pedagoger som ska för- och efterarbeta materialet med eleverna.

As am

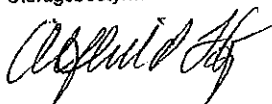
Plats och tid	Bollmora, Kommunhuset Onsdag 21 september 2011, kl. 18.30 - 21:00	
Beslutande	Enligt bilaga	Protokollsutdrag
Övriga deltagare	Enligt bilaga	
Utses att justera	Anita Mattsson	
Justeringens plats och tid	Barn- och utbildningskontoret 2011-09-27	
Underskrifter	Sekreterare Alfilda Hög Ordförande Ann-Christin Svensson Justerande Anita Mattsson	Paragrafer 33 - 41

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Barn- och utbildningsnämnden		
Sammanträdesdatum	2011-09-21		
Datum för anslags uppsättande	2011-09-28	Datum för anslags nedtagande	2011-10-19
Förvaringsplats för protokollet	Barn- och utbildningskontoret		
Underskrift	 Alfilda Hög		

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Ledamöter Namn	När- varo	Från- varo	Tjänstgörande ersättare	Närvarotid	Anteckning
Ann-Christin Svensson (M)	x			18.30-21.00	
Christer Flodfält (M)	x			18.30-21.00	
Ida Antonsson (M)	x			18.30-21.00	
Maria Holmberger (M)	x			18.30-21.00	
Jenny Jonsson (M)	x			18.30-21.00	
Leif Lanke (FP)	x			18.30-21.00	
Mattias Eriksson (KD)	x			18.30-21.00	
Anita Mattsson (S)	x			18.30-21.00	
Jerry Svensson (S)	x			18.30-21.00	
Sara Heidenborg (S)	x			18.30-21.00	
Camilla Sellergren (MP)	x			18.30-21.00	

Ersättare Namn	När- varo	Från- varo		Närvarotid	Anteckning
Annika Henningsson (M)	x			18.30-21.00	
Johan Engström (M)					
Mikael Lindström (M)	x			18.30-21.00	
Mikael Danielsson (M)					
Christina Melzen (FP)					
Martin Skjöldebrand (FP)					
Ulrika Riis-Pedersen (C)	x			19.00-21.00	
Mia Lindström (S)	x			18.30-20.00	
Martin Nilsson (S)					
Zubeyde Demirörs Syed (S)					
Anders Erixon (V)	x			18.30-21.00	

Övriga närvarande

Alfhild Hög	x				
Birgitta Wigren	x				
Erik Sanner	x				
Ulrica Andersson	x				
Agneta Ahlin	x				
Magnus Duvnäs	x				
Sandra Fritz	x			18.30-20.00	

as

am

§ 54 **Svar på remiss på motion om att minska exponeringen av kemikalier**
Dnr 2011 GAN 0057

Nämndens beslut

Remissvar lämnas där motionens andra att-sats avslås vad gäller visning av filmen för gymnasieelever.

Reservation

Kristjan Vaigur (s) reserverar sig mot beslutet.

Särskilt yttrande

Frida Bengtsdotter (mp) reserverar sig mot beslutet och inkommer med särskilt yttrande.

Särskilt yttrande inte inlämnat vid justeringen /LLj

Ersätтарыttrande

Ulla Hoffmann (v) anmäler att om hon hade haft rösträtt hade hon reserverat sig mot beslutet.

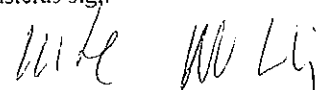
Ärendebeskrivning

Miljöpartiet de gröna har inlämnat motion till kommunfullmäktige den 4 november 2010 "Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa" (se bilaga).

Stadsbyggnadsförvaltningen har lämnat tjänsteyttrande enligt bilaga.

På grund av att utvecklingsförvaltningen föreslås bli berörd genom visning av film "Underkastelsen", har remiss även lämnats till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Utvecklingsförvaltningen har utrett frågan och lämnar bifogade yttrande, varav framgår att förvaltningen föreslår att motionens

Justeras sign 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

andra att-sats avslås vad gäller visning av filmen för gymnasieelever.

Ordförandens förslag

Ordföranden föreslår att remissvar lämnas enligt förvaltningens förslag där motionens andra att-sats avslås vad gäller visning av filmen för gymnasieelever.

Yrkande

Frida Bengtsdotter (mp) yrkar bifall till motionen med tillägget att visning av filmen erbjuds gymnasieeleverna med diskussion i samband med visningen.

Särskilt yttrande inte inlämnat vid justeringen /LL)

Beslutsgång

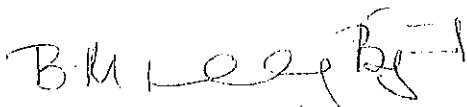
Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att yrkandet avslagits.

Justeras sign 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

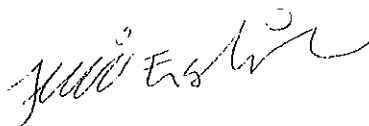
Yttrande om motion angående exponering av kemikalier (filmvisning på gymnasiet)

Förslag till beslut

- Utvecklingsförvaltningen föreslår att motionens andra att-sats avslås vad gäller visning av filmen för gymnasieelever.

Britt-Marie Lundberg Björk
Förvaltningschef
Utvecklingsförvaltningen

Jennie Eskilsson
Utredare
Utvecklingsförvaltningen

Sammanfattning

Utvecklingsförvaltningens huvudsakliga invändning mot att visa filmen "Underkastelsen" på Tyresö gymnasium är att den kan väcka mycket oro och starka känslor hos eleverna som kan vara svåra att fånga upp på ett bra sätt.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna har i motionen "Minska exponering av kemikalier för att värna om kommuninvånarnas hälsa" lyft frågan kring de kemikalier som kommuninvånarna utsätts för i det dagliga livet.

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige besluta:

att uppdraga till kommunstyrelsen att utifrån försiktighetsprincipen initiera ett arbete för att minska exponeringen av kemikalier för Tyresös kommuninvånare inom kommunens verksamhet, samt

att filmen "Underkastelsen" visas i kommunens högstadieskolor och för anställda.

I ett tjänsteyttrande har samhällsbyggnadsförvaltningen påpekat att filmens komplicerade ämne är mer lämpat för gymnasieelever än för högstadieelever. Motionen har överlämnats till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden för besvarande av att-sats 2.

Filmen "Underkastelsen"

Filmen "Underkastelsen" är en dokumentär av Stefan Jarl, och behandlar ämnet "Kemikaliesambället", där han later sig själv, och den vid filminspelningen gravida skådespelaren Eva Röse, testas för hur stor mängd kemikalier som finns i blodet, med skakande resultat. I filmen samlas även 23 professorer från lärosäten i Europa och Nordamerika för att dela med sig av kunskapen om kemikalier i vår vardag som skadar oss.

Dokumentärfilmen är skapad i samarbete med flerfaldigt prisbelönade filmarbetare¹ och har fått mycket goda recensioner, men har på grund av filmens tyngd även kallats för angestframkallande², och Jarl själv menar att filmen är "en skräckfilm för 2010-talet" som "kräver mycket av publiken"³. Detta innebär att visning av filmen kräver stor kunskap hos den pedagogiska personalen inom området, samt att filmvisningen integreras i undervisningen

¹ www.underkastelsen.se.

² Dagens Nyheter, 2011-04-23, recensent Helena Lindblad.

³ www.underkastelsen.se.

och att bearbetning av densamma sker efteråt, för att säkerställa att studenterna inte har påverkats negativt.

Rektorerna och naturkunskapslärarna på Tyresö gymnasium har blivit tillfragade om filmen kan ingå som en naturlig del i kursen Naturkunskap 1. Lärarna har också blivit ombudade att diskutera om denna film är det lämpligaste sättet att ta upp ämnet. Naturkunskapslärarna vill avstå från att visa filmen. De tror att filmen kan väcka mycket oro och starka känslor som kan vara svåra för oss att fånga upp på ett bra sätt. De väljer att ta upp ämnet på annat sätt.

Plats och tid : Sal C42, Tyresö gymnasium, Farmarstigen 7, Tyresö
Torsdagen den 22 september 2011, kl 18.00-20.55

Beslutande Se bilaga

Övriga deltagande Se bilaga

Utsetts att justera Kristjan Vaigur (s)

Justeringens plats och tid C3L:s expedition, Bollmora Gårdsväg 12
Fredagen den 30 september 2011 kl 9.00

Underskrifter

Sekreterare

Leif Ljungberg

Ordförande

Margareta Ternstedt

Justerare

Kristjan Vaigur

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Sammanträdesdatum 2011-09-22

Datum för anslags uppsättande 2011-10-03

Datum för anslags nedtagande 2011-10-24

Förvaringsplats för protokollet: Bollmora Gårdsväg 12, 135 39 Tyresö

Underskrift

.....
Leif Ljungberg

Justeras sign 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

NÄRVAROLISTA

Ordinarie ledamöter

Namn	Närv	Beslutande	Kom kl	Gick kl	Anm
Lotta Stjernfeldt (m)	X	X			
Lena Arvidsson (m)	X	X			
Yvonne Ledel (m)					
Margareta Ternstedt (fp)	X	X			
Jonas Borgman (kd)	X	X			
Kristjan Vaigur (s)	X	X			
Karin Ljung (s)	X	X			
José Blanco (s)	X	X			
Frida Bengtsdotter (mp)	X	X			

Ersättare

Namn	Närv	Beslutande	Kom kl	Gick kl	Anm
Peter Odelvall (m)	X	X			
Thomas Halvarsson (m)	X				
Peter Freij (m)					
Walter Guldbrandzén (fp)	X				
Henrik Gustavsson (c)					
Eija Rätty (s)	X				
Claes-Göran Enman (s)	X				
Kiberom Berhane (s)	X		19.15		
Ulla Hoffmann (v)	X				

Närvarande tjänstemän

Namn	Närv	Från kl	Till kl	
Britt-Marie Lundberg Björk	X			
Leif Ljungberg	X			
Susanne Nyberger	X			
Eva Svensson	X			

Justeras sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Hillevi Elvhage
Kommunsekreterare
08-57829516
hillevi.elvhage@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2011-12-20

1 (2)

Diarienummer

2011/KS 0312 91

2010

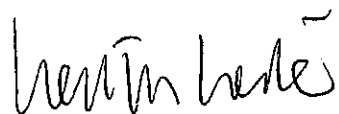
Kommunstyrelsen

Svar på motionen "Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa"

Förslag till beslut

Personalenheten föreslår att kommunstyrelsen avslår den andra att-satsen vad gäller visning av filmen "Underkastelsen" för kommunens anställda.

Kommunstyrelseförvaltningen

Kerstin Hedén
HR-chef

Eva Liliequist
Personalkonsulent

Beskrivning av ärendet

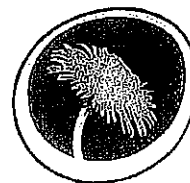
Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion till kommunfullmäktige den 4 november 2010 "Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa". På grund av att Personalenheten föreslås bli berörd genom visning av filmen "Underkastelsen" för kommunens anställda, har remiss även lämnats till Personalenheten för yttrande.

Personalenheten förutsätter att de som ansvarar för upphandling och inköp följer tillämpliga regelverk och intentioner när det gäller miljökrav för de produkter som används i kommunens verksamhet. Det är sedan upp till varje enhet att välja att visa filmen för personalen som ett underlag för diskussion eller dylikt. Någon generell visning är inte motiverad.

miljöpartiet de gröna

Tyresö

Motion till kommunfullmäktige 4 november 2010

Minska exponeringen av kemikalier för att värna kommuninvånarnas hälsa

Tyresös invånare, barn, ungdomar, äldre och vuxna exponeras dagligen av kemikalier i leksaker, datorer, mat, plast mm. De långsiktiga konsekvenserna för människor, djur och natur visa sig allt mer. Det finns forskare som visat på sambanden mellan kemikalier och påverkan på miljö och människa, bl.a. på reproduktionsorganen, hjärnans utveckling, fostrets utveckling och vandrigen i näringskedjan. Dagligen utsätter vi oss för effekterna av 100 000 kemikalier. Det är mjukgörare (ftalater), flamskyddsmedel (PBDE), ytaktiva ämnen (PFOS), (PFOA) m.fl. Många av oss har flera hundra kemikalier i vårt blod.

Filmen *Underkastelsen* handlar om de många kemikalier som finns i samhället vi lever i idag. Efter Andra Världskriget användes 1 miljon ton kemikalier per år, idag är det 500 miljoner ton per år. I filmen låter bl.a. regissören Stefan Jarl undersöka sitt blod för att se vilka kemikalier som finns där (Källa: *Underkastelsen*).

Ftalater är samlingsnamnet på en grupp kemiska ämnen som baseras på ämnet ftalsyra. Ftalater används bland annat som mjukgörare i plast. De förekommer i ett flertal olika varor av mjukplast, huvudsakligen i PVC-plast. Ftalater är inte kemiskt bundna till plasterna och kan därför läcka ut och spridas till miljö (Källa: Miljöhälsorapporten 2009, Socialstyrelsen) och människa. Ftalater är ofta vanliga i medicintekniska produkter som handskar, slangar, katetrar, infusionspumpar, sonder, urinpåsar och blodpåsar, men även i golv och textilier. Flera av de vanligaste ftalaterna har visat sig ge bl.a. astma- och allergiproblem samt skadar hormonsystemen (Källa: Landstinget i Uppsala län). De har även påvisats vara cancerframkallande, skada utvecklingen av foster och spädbarn, samt leda till diabetes och fetma (Källa: Naturskyddsföreningen). Ftalater hittas i naturen i stora mängder även om de inte är långlivade så produceras de i sådan omfattning att de tillhör en av de vanligaste föroreningarna (Källa: Stockholm stad).

Bromerade flamskyddsmedel är samlingsnamnet för ett 70-tal organiska ämnen. De tillsätts brännbara material, framför allt plaster, för att fördröja eller minska spridningen av brand (Källa: Miljöhälsorapporten 2009, Socialstyrelsen). Bromerade flamskyddsmedel används i bl.a. textilier, medicinsk och elektronisk utrustning. Vissa av dessa har förbjudits inom EU, men forskning visar att ersättningsmedlen bryts ner i miljön till just de ämnen som förbjudits. Ämnena, som liknar äldre miljögifter, är svårnedbrytbara och anrikas i kroppen (Källa: Landstinget i Uppsala län). Bromerade flamskyddsmedel påminner till sin kemiska struktur om miljögifter såsom PCB och DDT. De är alla organiska molekyler som är mycket fettlösliga, och fettlösliga molekyler tas lättare upp av organismer än vattenlösliga. Så länge utsläppen av bromerade flamskyddsmedel fortsätter så kommer mängden i miljön att öka, och även om de slutade användas skulle de finnas kvar lång tid framöver (Källa: Miljöportalen). Flera av flamskyddsmedlen har visats kunna ge allvarliga hälsoskador, hormonstörningar och skador på miljön (Källa: Landstinget i Uppsala län).

Syntetiska mysker (lukter) har en bred användning som ett billigt alternativ till naturliga mysker, och ingår i en mängd konsumentprodukter bl.a. i parfyper, parfymade hygienartiklar och rengöringsmedel (Källa: Naturvårdsverket, Rapport 3794, Februari 2008). Dessa ämnen är svårnedbrytbara och anrikas i kroppen. Vissa av dessa är hormonstörande och kan därför ge effekt på fortplantningsförmågan. Myskerna finns idag spridda i miljön och anrikas bl.a. i fisk och i bröstmjölk (Källa: Landstinget i Uppsala län).

Det antibakteriella medlet triklosan används i ökande omfattning, i bl.a. medicinsk utrustning, plåster, sårforband, tandkräm, hygienprodukter, kläder och möbler för att förhindra bakterietillväxt. Triklosan är svårnedbrytbart, tas lätt upp i kroppen och lagras där. Det misstänks kunna påverka hormonsystem och bilda cancerframkallande nedbrytningsprodukter, samt är giftigt för vattenlevande djur. Dessutom finns risk för att överdriven användning av antibakteriella medel kan leda till resistenta bakterier.

Många av ovanstående kemikalier lagras och anrikas, som sagt i våra kroppar. Kemikalierna stannar inte bara kvar i recipienten som varit i kontakt med ämnet utan förs även vidare till kommande generationer genom graviditet, amning, föda, osv. Forskarna hävdar att kvinnor har störst möjlighet att göra sig av med kemikalier i kroppen genom att de föder barn, men som då ärver en stor del av moderns giftiga kemikalier. Studier visar dessutom att barn påverkas mer än vuxna. Exponering under deras utveckling påverkar deras fortplantningsförmåga, inlärningsförmåga mm.

Det är positivt att Tyresö kommun i den nya upphandlingspolicyn infört, att kommunen "om möjligt ska" ställa krav på miljöanpassade varor och tjänster, samt biologiskt lättnedbrytbara varor. Men om "om möjligt", innebär en brasklapp eller om det också omfattar att ställa krav på att produkter inte ska tas upp av och lagras i människokroppen står inte helt klart.

Vi kan konstatera att det inom kommunens verksamheter i dag används en stor mängd kemikalier som rengöringsmedel, smörjmedel, tvätt- och diskmedel samt att kommunen också köper leksaker, datorer, möbler, textilier, armaturer och mycket annat.

Miljöpartiet vill att Tyresö kommun vid inköp av kemikalier ska efterfråga produkter som inte innehåller ovanstående ämnen, ämnen som dessvärre inte finns deklarerade i innehållsförteckningen. Fokus ska vara att kommunen ska köpa in produkter som är biologiskt nedbrytbara, inte tas upp av människan eller lagras i människokroppen. Varorna som köps in ska vara parfymfria för att utesluta innehåll av syntetiska mysker som också kan vara till gagn för allergiker och astmatiker. Vi vill också att Stefan Jarls film "Underkastelsen" visas i kommunens högstadieskolor och för kommunens anställda.

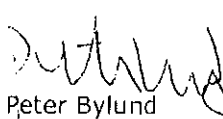
Det finns en hel del underlag från Reacharbetet, SVHC - EU:s lista på kemikalier som exempelvis är cancerogena - samt en hel del nordiska studier och internationella rapporter. Stockholms läns landsting har arbetat med kemikaliefrågan under många år.

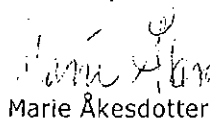
Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommunstyrelsen att utifrån försiktighetsprincipen initiera ett arbete för att minimera exponeringen av kemikalier för Tyresö kommuninnevånare inom kommunens verksamhetsområden.

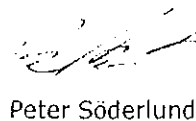
att filmen "Underkastelsen" visas i kommunens högstadieskolor och för anställda.

För Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Peter Bylund

Marie Åkesdotter

Maria Salomonsson

Peter Söderlund

Plats och tid

Sammanträdesrummet Bollmora, kommunhuset
Tisdag 31 januari 2012, kl. 18.30 - 21.15

Beslutande

Se bilaga

Övriga deltagare

Se bilaga

Utses att justera

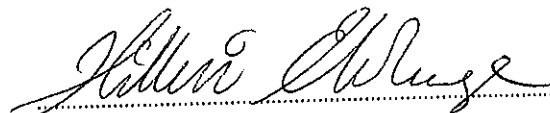
Anita Mattsson

Justeringens plats och tid

Kommunstyrelsens kansli
2012-02-02

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer 1 - 18

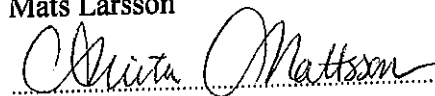
Hillevi Elvhage

Ordförande

Mats Larsson

Justerande

Anita Mattsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2012-01-31

Datum för anslags uppsättande

2012-02-03

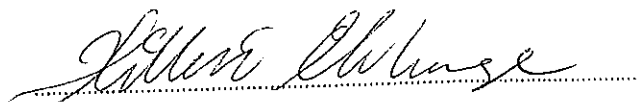
Datum för anslags nedtagande

2012-02-24

Förvaringsplats för protokollet

Kommunstyrelsens kansli

Underskrift

Hillevi Elvhage

Närvarolista kommunstyrelsen

Sammanträdestid: 2012-01-31 kl. 18.30 – 21.15

Justering: Anita Mattsson

Ordinarie ledamöter:

Namn	Närv.	Beslutande	Kom kl.	Gick kl.	Anm.
Fredrik Saweståhl (M)	-	Lotta Stjernfeldt			
Mats Larsson (Fp)	x				
Anita Mattsson (S)	x				
Anki Svensson (M)	-	Thomas Holmberg			
Andreas Jonsson (M)	x				
Dick Bengtsson (M)	x				
Matilda Lundh (M)	x				
Mats Lindblom (FP)	x				
Leif Kennerberg (Kd)	x				
Susann Ronström (S)	x				
Kristjan Vaigur (S)	x				
Jerry Svensson (S)	x				
Marie Åkesdotter (MP)	x				

Ersättare:

Namn	Närv.	Kom kl.	Gick kl.	Anm.
Lotta Stjernfeldt (M)	x			
Christer Flodfält (M)	-			
Marianne Kronberg (M)	x	18:50 § 2		
Martin Johem (M)	-			
Thomas Holmberg (Fp)	x			
Margareta Ternstedt (Fp)	x			
Henrik Gustavsson (C)	x			
Anna Lund (KD)	x			
Marita Bertilsson (S)	x			
Marie Linder (S)	-			
Sara Albornoz (S)	x	19.00 § 3		
Peter Bylund (MP)	x			
Elisabet Hedlund (V)	-			

Tjänstemän:

Bo Renman

Dan Näsman

Åke Skoglund

Kerstin Hedén tom. § 14

Maj Ingels Fagerlund

Karin Hassler tom. § 8

Bertil Eriksson tom. § 6

Jan Nilsson tom. § 2

Anita Brynje tom. § 3 Mette Kjørstad tom. § 9

Bernt Eklund tom. § 2

Maria Hagbom

Hillevi Elvhage

tyresö kommun

an